

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دستورالعمل و راهنمای تشکیل

قیم واکنش سریع در حوادث و سوانح – نوع ۱

- سازمان اورژانس کشور
- اداره کل امور مدیریت حوادث و سوانح

تیم واکنش سریع در حوادث و سوانح

سیر تحول تاریخ زندگی انسان بر روی کره‌ی زمین و فراوانی حوادث و سوانح حاکی از آن است که احتمال وقوع بلایا کماکان اجتناب ناپذیر بوده و با ایجاد تغییرات و دستکاری‌های محیطی، جمعیتی، و روند افزایشی تغییرات اقلیم؛ جوامع بیش از پیش در معرض خطر حوادث و سوانح و اثرات ناشی از آن قرار دارند. در سال‌های اخیر، بلایای طبیعی در سرتاسر جهان بطور مکرر اتفاق افتاده و باعث ایجاد تلفات سنگین انسانی و خسارت به دارایی‌ها شده است. هنگامی که یک حادثه بر منطقه وسیع جمعیتی تاثیر می‌گذارد، این امکان وجود دارد که سیستم‌های مدیریت بلایای محلی به سرعت در نیازهای حاصله غرق شده، از سایر ظرفیت‌ها و منابع ملی برای ارائه پاسخ مناسب در منطقه (مناطق) آسیب دیده تقاضای کمک نمایند. در همین راستا یکی از اولویت‌های مطرح شده جهت کاهش خطر بلایا در سند بین المللی سندای 2015-2030، "افزایش میزان آمادگی جهت ارائه پاسخ مؤثر به اثرات حوادث و سوانح در تمامی سطوح ملی، محلی و منطقه‌ای" می‌باشد که تأکید بر تأمین خدمات سلامت مؤثر در زمان وقوع حوادث و سوانح دارد.

با توجه به تأثیر فوری حوادث بر جوامع، بویژه نظام مراقبت سلامت، رویکردی متفاوت برای دستیابی به اهداف واکنش سریع در بلایا مورد نیاز است. تعداد و تنوع افراد آسیب دیده/بیمار، اختلال ایجاد شده در اولین ساعت‌های روزهای وقوع حادثه، فقدان موقت منابع و بازده ضعیف گروههای پزشکی حاضر در منطقه، ضرورت تشکیل و فعالیت تیم‌های چند رشته‌ای، کامل و دارای تعدد وظایف را طلب می‌کند. به منظور ارائه پاسخ مؤثر و مناسب به بیماران، مهمترین اقدام اعزام بموقع تیم‌های واکنش سریع به منطقه متأثر می‌باشد.

در اغلب کشورها سامانه ملی پزشکی در بلایا یکی از اجزای سامانه ملی مدیریت خطر حوادث و سوانح می‌باشد که با تأمین و ارائه خدمات پزشکی به بیماران و آسیب‌دیدگان حوادث و سوانح نقش مهمی در حفظ جان انسان‌ها و کاهش صدمات و جراحت‌ها ایفا می‌کند. یکی از زیر مجموعه‌های سامانه ملی پزشکی حوادث و سوانح در